

СТРУКТУРА АТАКУВАЛЬНИХ ДІЙ КОМАНД-УЧАСНИЦЬ ЧЕМПІОНАТУ УКРАЇНИ З ФУТБОЛУ

Олесь Великий, Назар Стрілецький

*Львівський державний університет фізичної культури,
м. Львів, Україна*

Значна кількість фахівців з футболу [2, 4] відзначають про те, що останніми роками відбулися значні зміни у розвитку сучасного футболу. Ці зміни характеризуються підвищенням інтенсивності гри, що пов'язано зі зростанням темпу гри, збільшенням кількості силових одноробств та швидкості виконання технічних прийомів в умовах змагальної діяльності.

Досягнення високих результатів на сучасному етапі розвитку футболу можливе лише за умови постійного вдосконалення та пошуку нових методів розвитку атаки як невід'ємної складової частини змагальної діяльності.

Атака у футболі – це організований процес, у якому беруть участь усі гравці команди, який починається з контролю м'яча і закінчується ударом у площину воріт [5].

У футболі проведено значну кількість робіт, присвячених дослідженню змагальної діяльності [1, 3]. Невід'ємну роль у досягненні високого успіху команди у змагальній діяльності відіграє розвиток атакувальних дій.

Мета дослідження – визначити показники виконання атакувальних дій команд-учасниць чемпіонату України з футболу.

Методи дослідження: теоретичний аналіз наукової та методичної літератури, педагогічне спостереження, методи математичної статистики.

Результати дослідження. У результаті педагогічного спостереження за змагальною діяльністю команд-учасниць чемпіонату України сезону 2017–2018 років було встановлено, що в середньому за матч команда виконувала $849,1 \pm 85,6$ техніко-тактичні дії, з них 71,7% були спрямовані на розвиток атаки. Середній коефіцієнт ефективності атакувальних дій становив 69,9% від загальної кількості атакувальних дій.

Найвищі показники виконання атакувальних дій зафіксовано у грі команди ФК «Динамо» (Київ), кількісний показник становив $975 \pm 88,2$ дії, однак найвищий коефіцієнт ефективності виконання атакувальних дій був зафіксований у грі команди ФК «Шахтар» (Донецьк), який становив 73,7% від загальної кількості атакуючих дій.

Провідні фахівці футболу [4, 6] виокремлюють такі способи розвитку атак: швидкі атаки, позиційні атаки та атаки зі «стандарту».

Проаналізувавши дані педагогічного спостереження, встановлено, що гравці команд-учасниць чемпіонату України найчастіше всього використовують швидкий спосіб розвитку атаки, який становить 71,4 % від загальної кількості атак. Слід відзначити, що найбільш ефективним способом розвитку атаки на сучасному етапі розвитку футболу є саме швидка атака, ефективність якої становить 15,6 %. Перевага швидкого способу розвитку атаки полягає у тому, що вона розвивається завдяки 2–4 передачам з виходом гравця на ударну позицію.

Кількісний показник позиційних атак команд-учасниць чемпіонату України в сезоні 2017–2018 рр. становить лише 23,4 % від загальної кількості атак. Це пов'язано з умінням гравців тривалий час контролювати м'яч, для розвитку ефективніших атак. Також цей спосіб атаки був застосований у грі з метою збиття темпу гри суперників, показник ефективності яких становить 6,8 %.

Найменшу кількість атак гравці команд-учасниць чемпіонату України в сезоні 2017–2018 рр. провели після розіграшу стандартів (кутових, штрафних, аутів), відносний показник яких становив 5,2 % від загальної кількості проведених атак при ефективності їх виконання 4,2 %.

Таблиця 1

Кількісні та якісні показники розвитку швидких, позиційних та атак зі «стандарту» команд-учасниць чемпіонату України з футболу

Види атакувальних дій	Співвідношення видів атак (%)	Кількісні показники	Ефективність (%)
Позиційні атаки	23,4	26,6±4,8	6,8
Швидкі атаки	71,4	78,9±10,7	15,6
Атаки зі «стандарту»	5,2	7,1±1,2	4,2

Оскільки високі показники ефективності та результативності атакувальних дій є вирішальними у встановленні кінцевого результату у матчі, тренерам слід звернути особливу увагу на пошук нових методів розвитку та вдосконалення атакувальних дій команди в умовах змагальної діяльності.

Висновки:

1. Найвищі показники виконання атакувальних дій зафіксовано у грі команди ФК «Динамо» (Київ), кількісний показник становив $975 \pm 88,2$ дії, однак найвищий коефіцієнт ефективності виконання атакувальних дій було зафіксовано у грі команди ФК «Шахтар» (Донецьк), який становив 73,7 % від загальної кількості атакувальних дій.

2. Установлено, що гравці команд-учасниць чемпіонату України в сезоні 2017–2018 рр. найчастіше використовують швидкий спосіб розвитку атаки, який становить 71,4 % від загальної кількості атак. Використання позиційних атак команд-учасниць чемпіонату України у сезоні 2017–2018 рр. становить лише 23,4 % від загальної кількості атак.

Список використаних джерел

1. Марченко В. А. Интегральная оценка атакующих действий высококвалифицированных футболистов / В. А. Марченко // Фізкультура, спорт та здоров'я : зб. наук. пр. – Харків, 1997. – С. 110–112.

2. Максименко Г. Визначення параметрів змагальної діяльності провідних команд-учасниць та переможців чемпіонату світу – 2006 з футболу / Г. Максименко // Спортивний вісник Придніпров'я. – 2007. – № 1 – С. 130–133.

3. Карпа І. Структура атакувальних дій команди ФК «Карпати» (Львів) у матчах Ліги Європи / Ігор Карпа // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2011. – Вип. 15, т. 1. – С. 105–109.

4. Коротков Ф. Н. Анализ эффективности атакующих действий высококвалифицированных футболистов / Коротков Ф. Н. // Слобожанський наук.-спорт. вісник : зб. наук. ст. – Харків, 2004. – Вип. 7. – С. 50–52.

5. Костюкевич В. М. Управление тренировочным процессом футболистов в годичном цикле подготовки : учебник / В. М. Костюкевич. – Вінниця : Планер, 2006. – 399 с.

6. Соломонко В. В. Футбол : підручник / В. В. Соломонко, Г. А. Лісенчук, О. В. Соломонко. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 296 с.